

Krabbenscheer en Groene glazenmaker in de gemeente Borger-Odoorn; 2010 - 2017.

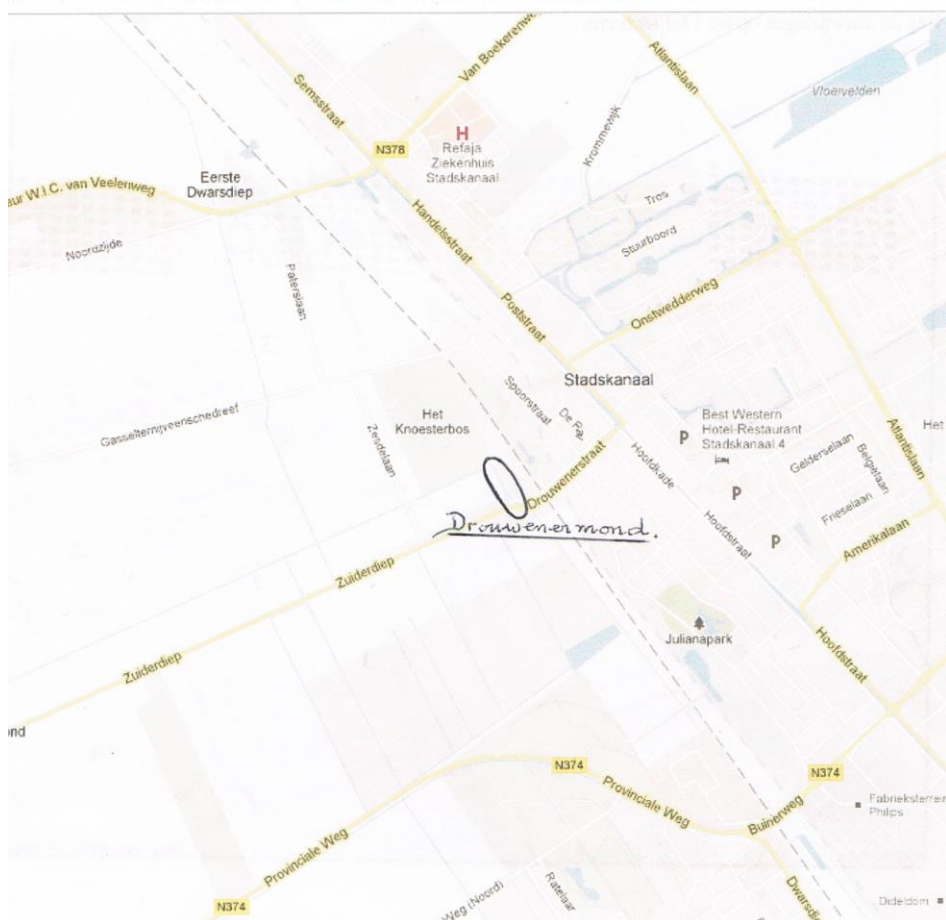
Op diverse plaatsen binnen de gemeente Borger-Odoorn zijn velden Krabbenscheer aangetroffen met daarbij populaties Groene glazenmaker. Daarnaast zijn er op meerdere andere plaatsen nog grotere en kleinere velden Krabbenscheer aangetroffen die geschikt lijken voor Groene glazenmakers, maar die zijn er tot nu toe nog niet waargenomen.

In **Drouwenermond** werden in 2008 voor het eerst krabbenscheer planten waargenomen. In 2010 werd het oppervlak geschat op ca. 200 m² en werden er Groene glazenmakers waargenomen.

In de zomer van 2015 bleken de krabbenscheer planten in Drouwenermond door recent schonen vrijwel geheel verdwenen en in 2016 is dit gebied nog maar een keer bezocht en bleken er nog maar drie krabbenscheer planten over te zijn. De groene glazenmaker is daar inmiddels blijvend verdwenen. In 2017 is dit gebied niet meer bezocht.

In **Valthermond** bleken de krabbenscheer vegetaties in het noordelijk deel weer vooruit te zijn gegaan en bleek dat de vegetaties meer zuidwaarts het beter deden en in omvang zijn gegroeid. Het gebied is in 2017 twee maal bezocht. Groene glazenmakers zijn alleen op de eerste waarneemdag, 2 augustus waargenomen. Op de tweede waarneemdag, 28 augustus, niet, hoewel het die dag prima waarneemweer was.

1. Drouwenermond, ca. 100 meter ten zuiden van de spoorlijn.

Drouwenermond: westelijk eind van het voormalig veenkanaal.

AC: 259.231 – 556.831

Krabbenscheer:

23-07-2008: KS aanwezig

01-09-2010: Krabbenscheer, ca. 200 m², in fraaie velden en plukken.

21-07-2011: Krabbenscheer geschoond; resten nog ca. 30 planten, V

03-09-2011: KS herstelt langzaam; 17-09-2011: KS ca. 50 planten.

09-07-2012: Krabbenscheer blijkt aardig herstelt: ca. 100 planten- V.

19-08-2012: KS ca. 20 m² = 200 planten.

24-07-2013: KS ca. 500 planten, in prima conditie.

27-08-2013: KS ca. 300 planten, in prima conditie, lijkt door schonen gehalveerd.

26-06-2014: KS ca. 100 V.

24-07-2014: KS ca. 400 V. Mond uitgediept bij duiker; water stroomt erg snel en lijkt erg ondiep;

19-09-2014: KS ca. 500 planten in goede conditie.

20-07-2015: KS ca. 60 planten.

10-09-2015: KS nog 2 x 10 planten zichtbaar; Lisdodde breidt fors uit.

11-07-2016: KS nog drie planten zichtbaar.

31-08-2016: KS nog 1 plant zichtbaar.

2017: gebied niet bezocht.

Groene glazenmaker:

01-09-2010: Groene glazenmaker, 5 V, waarvan 1 Eileggend.

04-09-2010: GG – 1 M.

2011: niet waargenomen, na schonen.

19-08-2012: GG – 1 M en 1 V.

10-07-2013: Glazenmaker huidjes gezocht: niet waargenomen.

27-08-2013: GG – 1 M.

2. Valthermond.

Op Google Streetview is in juni 2009 geen krabbenscheer zichtbaar, behalve bij de sluis: een paar planten. In 2010 is op diverse plekken in het Zuiderdiep in Valthermond Krabbenscheer aangetroffen. Van aardige veldjes tot kleine plukjes, min of meer over de hele lengte van het kanaal. In 2012 heeft de Krabbenscheer in het Zuiderdiep zich goed gehandhaafd en heeft zich ook in de inhammen van een paar voormalige wijken gevestigd. Groene glazenmaker: In 2010 en 2011 niet waargenomen. In 2012 voor het eerst bij de school en in een inham. In 2013 hebben de velden zich goed gehandhaafd of lijken zich uit te breiden. De velden in De Kavelingen – 7 en 8 – ontwikkelen zich voorspoedig, maar de meeste planten blijven nog ondergedoken. Het veld ten zuiden van de rotonde – 1- lijkt definitief verdwenen. In juni 2013 bleek het veld bij de sluis – 2 – recent geschoond.

In september 2013 is ook het gebied zuidwestelijk van Valthermond bekeken op mogelijke groeiplaatsen van Krabbenscheer. Er werden ca. 13 voormalige wijken bekeken en alleen de 5^e wijk, van het zuiden afgerekend, bevatte water van redelijke kwaliteit, met 2 plukjes Krabbenscheer van elk ca. 10 planten. Deze plek is niet op de kaart aangegeven! In 2014 werkte het weer niet erg goed mee en is het gebied niet vaak bezocht. In 2015 werkte het weer vrij goed mee en is dit gebied eenmaal bezocht.

In 2016 is het gebied eenmaal bezocht, er zijn toen, ondanks goed weer, geen groene glazenmakers waargenomen. Het weer werkte in 2016 redelijk mee, behalve de eerste helft van de maand juli, tijdens het uitsluipen van de larven en de eerste helft van de maand augustus, een belangrijke periode voor de voortplanting. Het uitsluipen van de larven van de Groene glazenmaker begon laat dit jaar en was erg verspreid over de maand juli. Daardoor is dit deel van het onderzoek in de Veenkoloniën dit jaar niet erg succesvol geweest. Overigens zijn er door mij dit jaar opvallend weinig groene glazenmakers waargenomen. In 2017 is het gebied tweemaal bezocht.

1. Zuid van rotonde: AC: 262.077 – 545.751

Krabbenscheer:

06-09-2010: veldje van 20 bij 10 meter = ca. 300 planten.

21-07-2011: idem.

12-07-2012: veld in slechte conditie: ca. 50 planten, grotendeels onder water.

13-09-2013: geen Krabbenscheerplanten meer te zien. Oorzaak verandering waterkwaliteit?

04-10-2014 en later: geen planten meer aanwezig.

2. Bij sluis: AC: 263.485 – 546.954

Krabbenscheer:

06-09-2010: ca. 5 bij 10 meter = ca. 150 losse planten.

21-07-2011: idem; 25-08-2011: idem.

01-08-2012: ca. 20 bij 12 m² = 240 m² = 2.400 planten; maar met veel Waterkers.

18-06-2013: KS: 10 planten: het veldje was recent geschoond. Aangifte gedaan. Uitkomst: dader onbekend.

04-10-2014: KS ca. 50 planten, in voedselrijk water.

31-08-2015: KS ca. 500 planten, fraai herstel.

15-09-2016: KS ca. 800: bij sluis 500 en in inham 300 en in de sluis 50.

02-08-2017: KS ca. 1.000; bij inham vrijwel verdwenen; in sluis ca. 10.
28-08-2017: idem; in sluis ca. 50.

Groene glazenmaker:

31-08-2015: GG – 1 M.
15-09-2016: geen GG waargenomen.
02-08-2017: geen huidjes zichtbaar – geen GG.
28-08-2017: geen GG.

2A: brug N van deze sluis. Krabbenscheer breidt zich hier uit aan oostoever.

AC: 263.565 – 547.025

Krabbenscheer:

12-07-2012: Noord van de brug: KS ca. 100 planten, in een smal veldje.
Zuid van de brug: KS ca. 50 planten, in een smal veldje.
06-09-2013: Noord van de brug: ca. 100 planten. Zuid van de brug: ca. 20 planten.
04-10-2014: Noord van brug: ca. 150 planten. Zuid van brug: ca. 50 planten.
31-08-2015: Noord van brug: KS ca. 250 planten. Zuid van brug: KS ca. 50 planten.
15-09-2016: Noord van brug: KS ca. 100 planten. Zuid van brug: KS ca. 50 planten.
02-08-2017: Noord van brug ca. 50 planten; inham verder op ca. 150 = nr. 6.
Zuid van brug ca. 100.
28-08-2017: Noord van brug ca. 100 planten; inham verder op ca. 200 = nr. 6.
Zuid van brug ca. 100.

Groene glazenmaker:

31-08-2015: GG – 1 M en 1 V, eileggend.
28-08-2017: GG – 1 M.

3. In bocht bij school: AC: 264.091 – 547.541

Krabbenscheer:

06-09-2010: 3 veldjes van elk 15m² = ca. 500 planten.
21-07-2011: idem; 25-08-2011: idem.
01-08-2012: 3 veldjes van elk ca. 20 m² = 60 m² = ca. 600 planten. Ligt er goed bij, maar wel met wat Waterkers.
18-06-2013: 3 veldjes van elk ca. 20 m² = 60 m² = ca. 600 planten.
04-10-2014: zuidelijk veldje verdwenen. Rest: 50 en 500 planten.
31-08-2015: KS ca. 200 en 20 planten.
15-09-2016: KS ca. 100 planten; verspreid geen veldjes meer.
02-08-2017: KS ca. 750, in vier veldjes. Fraai herstel.
28-08-2017: idem.

Groene glazenmaker:

19-08-2012: GG – 1 V, eileggend.
29-08-2012: GG – 1 M en 1 V, eileggend.
06-09-2013: GG – 1 M.

Huidjes:

12-07-2013: Glazenmakers: 3 huidjes: 2 van GG – V.
02-08-2017: geen huidjes zichtbaar.

4. Kanaal, direct ten zuiden van de school. Bij bushalte en meubelwinkel. Moeilijk bereikbaar: waarneming vanaf de overkant: ca. 10 m².

AC: 263.911 – 547.318

Krabbenscheer:

29-08-2012: KS: ca. 30 m² = 300 planten.

12-07-2013: idem.

04-10-2014: breidt uit: ca. 500 planten.

31-08-2015: KS ca. 800 planten; breidt nog steeds uit.

15-09-2016: KS ca. 200 planten; meer verspreid. Fors achteruitgegaan.

02-08-2017: KS ca. 100 planten.

28-08-2017: KS ca. 100 planten.

Groene glazenmaker:

29-08-2012: GG – 1 M en 2 V, eileggend

12-07-2013: Glazenmaker: 3 huidjes, buiten bereik.

31-08-2015: GG – 1 M en 1 V, eileggend.

15-09-2016: geen GG gezien.

02-08-2017: geen GG en geen huidjes gezien.

28-08-2017: GG – 2 M.

4A: kanaal, zuidelijk van de inham, tot brug Z. AC: 263.742 – 547.174
Bij 540.

Krabbenscheer:

15-09-2016: 50 en nog meer zuidelijk: 50 plus 15 planten; nieuw in 2016.

28-08-2017: KS: 200 planten +5 groepjes van 10 planten = 250.

4B: kanaal, zuidelijk van de inham, bij brug Zz. AC: 263.742 – 547.174

Krabbenscheer:

28-08-2017: KS ca. 30 planten.

5. Inham, inham zuid van 4: moeilijk bereikbaar: waarneming vanaf de overkant: ca. 10 m².
AC: 263.902 – 547.288. bij nr 543.

Krabbenscheer:

12-07-2012: KS: ca. 100 planten.

29-08-2012: KS: ca. 10 m² = 100 planten

06-09-2013: idem.

31-08-2015: idem.

15-09-2016: KS ca. 50 planten.

28-08-2017: KS ca. 150 planten.

5A: kanaal verder zuidelijk. AC: 263.706 – 547.142

Krabbenscheer:

15-09-2016: KS ca. 15 planten, bij brug: 25, Z van brug 3.

02-08-2017: KS ca. 100 planten, NO v.d. brug. ZW v.d. brug ca. 3 x 10 planten.

6. Inham tussen twee boerderijen; moeilijk bereikbaar, op particuliere grond. Bij nr. 520.
AC: 263.663 – 547.041

Krabbenscheer:

12-07-2012: KS: ca. 100 planten.
29-08-2012: KS: ca. 100 m² = 1.000 planten.
06-09-2013: KS: ca. 100 m² = 1.000 planten.
04-10-2014: idem, maar breidt uit richting kanaal.
15-09-2016: KS ca. 500; plus 200 planten.
02-08-2017: KS ca. 150 planten; deels verdwenen.
28-08-2017: KS ca. 200.

7. Bij brug, noord van de school, waar weg de Zuidervaart kruist (Kavelingen):

AC: 264.042 – 547.710

29-08-2012: KS ca. 100, meest verspreid liggend planten aan westoever.
31-08-2015: geen KS zichtbaar.
15-09-2016: idem.
02-08-2017: idem

8. Noord van de brug – Kavelingen - in twee inhammen van voormalige wijk:

AC: 264.114 – 547.878

Krabbenscheer:

29-08-2012: KS ca. 50 planten per inham.
06-09-2013: KS ca. 500 planten, deels nog ondergedoken.
31-08-2015: geen KS zichtbaar.
15-09-2016: geen KS zichtbaar.
28-08-2017: KS zichtbaar – niet bekeken.

9. Zuid van de Sluis bij het Natupark, tegenover 12^e laan en bij bushalte:

AC: 263.333 – 546.824

Krabbenscheer:

31-08-2015: KS ca. 300 planten, in 2 velden: resp. 100 en 200.
15-09-2016: KS ca. 750, in een groot veld.
02-08-2017: KS ca. 5.000 planten.
28-08-2017: idem.

Groene glazenmaker:

31-08-2015: GG – 1 M.

9A: Zuid van 10, tot brug: AC: 263.154 – 546.672

Krabbenscheer:

15-09-2016: KS ca. 15 en bij brug: 50 planten; Verder westelijk geen KS meer.
02-08-2017: KS halverwege vorige brug ca. 50 en bij brug, NO, 50.
28-08-2017: idem.

9C: t.o. nr. 451:

Krabbenscheer:

28-08-2017: KS ca. 1.000 planten.

10. Zuidelijker, N van brug: AC: 263.209 – 546.719

To 448A

Krabbenscheer:

31-08-2015: KS ca. 50 planten.

15-09-2016: KS ca. 150 en 100 planten; fraaie veldjes.

28-08-2017: KS ca. 30, 50 en 150 planten.

Bij rotonde, aan de noordzijde:

11. Bij brug, noord ervan: AC: 262.407 – 546.039

To 434.

Krabbenscheer:

31-08-2015: KS ca. 50 planten.

15-09-2016: KS ca. 50 planten

28-08-2017: KS ca. 200 planten.

12. Pal noord van rotonde, in het smalle deel van het kanaal:

AC: 262.295 – 545.945

Krabbenscheer:

31-08-2015: KS ca. 300 planten, in 2 velden: resp. 100 en 200.

15-09-2016: KS ca. 250 planten.

28-08-2017: KS ca. 2.000 planten.

90: (niet op kaart): Dreef, de 5^e wijk, van het zuiden afgerekend, ten zuidwesten van Valthermond: AC: 257.546 – 543.711

Krabbenscheer:

13-09-2013: 2 plukjes van elk ca. 10 planten KS, in voedselrijk water.

Haaksbergen, 20 december 2017.

Gerard Dutmer, libellendeskundige en waarnemer voor Stichting Platform Berend Botje.

Roofls 3

7482 LJ Haaksbergen

Tel: 053-5724180.

www.platformberendbotje.nl